

MINISTARSTVO TRGOVINE,,TURIZMA I ZAŠTITE OKOLIŠA

127

Na osnovu člana 68. Zakona o organizaciji organa uprave u Hercegovačko-neretvanskom kantonu ("Službene novine HNK", broj 9/09) i člana 60. stav 2. Zakona o turističkoj djelatnosti („Službene novine HNK“, br. 3/11), ministar trgovine , turizma i zaštite okoliša , d o n o s i ;

PRAVILNIK O MINIMALNO TEHNIČKIM USLOVIMA ZA UREĐENJE, OBILJEŽAVANJE, KORIŠTENJE I SIGURNOST NA SKIJALIŠTU

Član 1.

Ovim Pravilnikom regulišu se minimalno tehnički uslovi za uređenje, obilježavanje, korištenje i sigurnost na skijalištu, skijaškim stazama, kao i druga pitanja koja su od značaja za upravljanje i sigurno korištenje skijališta.

Član 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) skijalište predstavlja turistički infrastrukturni sistem na prostoru prirodnog dobra ili dobra u opštoj upotrebi, od posebnog značaja za razvoj turizma i sporta u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, odnosno posebno uređenu javnu površinu, namijenjenu za organizovanje skijanja i drugih specijalizovanih zimskih aktivnosti sa pratećim objektima, uređajima i opremom čije je korištenje, tj. izgradnja od opšteg interesa.
- b) skijaški tereni sastoje se jedne ili više ski-staza, ski-poligona, ski-puteva ili ski-ruta.
- c) ski-staza je posebno uređena i obilježena površina skijališta, namijenjena za skijanje i podučavanje skijanju, koju opslužuje najmanje jedno sredstvo kosog transporta,
- d) ski-poligon je uređena površina skijališta namijenjena specijalizovanim zimskim sportskim aktivnostima, koja je jasno i vidljivo odvojena od ski-staza i posebno obilježena,
- e) ski-ruta je obilježena površina za vožnju skijama koju ski- centar (Centar) ne osigurava od alpskog rizika i neuobičajenih i neočekivanih opasnosti skijanja,

- f) ski-put je put napravljen ili otvoren za vožnju skijama koji predstavlja dio ski-staze, međusobno povezuje ski-staze ili povezuje ski-staze sa drugim objektima na skijalištu ili služi za izvlačenje (evakuaciju) povrijeđenih skijaša.
- g) ski -centar je privredno društvo koje upravlja skijalištem.

UREĐENJE SKIJALIŠTA

Član 3.

Opšta pravila uređenja skijališta odnose se na obavezu ski- centra da osigura zaštitu skijaša od uobičajnih opasnosti skijanja u zavisnosti od vrste aktivnosti na skijalištu.

Član 4.

Pod uređenjem skijališta podrazumijeva se stvaranje uslova za njegovo sigurno korištenje, odnosno sigurno korištenje skijaških terena uključuje:

- a) tehničko uređenje i tekuće održavanje skijaških terena,
- b) obilježavanje skijaških terena, postavljanje znakova zabrana, upozorenja i obavještenja,
- c) zaštita od lavina, (zapreke protiv lavina, branici itd).
- d) postavljanje sigurnosnih zapreka ispred nepokretnosti, javnih puteva, provalija, drveća, stubova, stijena, vododerina, potoka i drugih opasnih mjesta na skijalištu ili u njegovoj neposrednoj blizini.

Član 5.

Tehničko uređenje skijaških terena, u smislu ovog Pravilnika podrazumijeva:

- a) pripremanje terena, trasiranje staza (dužina i širina ski-staze, zaustavne površine i odgovarajući nagib, odnosno pad staze, visinska razlika i ostale tehničke karakteristike staze),
- b) utabavanje i ravnjanje skijaških terena na tvrdoj zemljanoj podlozi, (bez većih udubina i izbočina),
- c) osigurati dovoljne količine snijega za sigurno skijanje i obavljanje specijalizovanih zimskih aktivnosti na skijaškim terenima ,
- d) održavanje reda na skijaškom terenu ili njegovom dijelu,
- e) postavljanje ispravnih sigurnosnih uređaja i znakova na skijaškom terenu i
- f) osigurano parkiralište.

Hercegovačko-neretvanskog kantona

Član 6.

(1) Dopuštene veličine nagiba i uzdužnih padova ski- staza određuje se u zavisnosti od težine i to:

- a) lake staze do 25% nagiba staze,
- b) srednje teške staze do 35% nagiba staze,
- c) teške staze do 45% nagiba staze i
- d) ekstremno teške staze preko 45% nagiba staze.

(2) Padovi i strmine na ski- stazi koji su djelimično dopušteni, mogu prostorno obuhvatiti 25% ukupne dužine ski- staze.

Član 7.

(1) Poprečni nagib, odnosno pad ski- staze ne smije biti veći od 15% .

(2) Dopušten je poprečni pad na ski- stazi od 5% do 25%, uz uslov da dionice ski staze s tim padom ne smiju biti veće od 25% ukupne dužine ski staze.

(3) Poprečni nagib, odnosno pad ski-staze ne mora biti isti po cijeloj širini staze.

Član 8.

Dužina ski- staze nije ograničena u skladu sa ovim Pravilnikom, osim dužine takmičarske staze koja je određena u skladu sa FIS pravilima za takmičarske staze.

Član 9.

(1) Širina ski- staze iznosi najmanje 30 m.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, širina ski -staze može biti i manja, uz uslov da ukupna dužina koja je manje širine od 30 m, iznosi najviše 30% ukupne dužine ski staze, a da pojedina dionica na stazi koja je manje širine od 30 m nije duža od 100 m, te da uzdužni padovi tih dijelova ski staze ne premašuju:

- a) kod lakih ski- staza 20%,
- b) kod srednje teških ski- staza 30%,
- c) kod teških ski-staza 40% i
- d) ekstremno teških ski- staza 50%.

Član 10.

(1) Ski- staza mora imati sigurnu zaustavnu površinu.

(2) Najmanja dužina zaustavne površine iz stava 1. ovog člana iznosi 30 m.

(3) Uzdužni pad zaustavne površine može biti najviše 20%.

(4) Zaustavna površina ski- staze može biti i kraća od 30 m, ali ne manja od 20 m, pod uslovom da je uzdužni pad najmanje 10% u suprotnom smjeru (uspon).

(5) Zaustavna površina ski- staze mora biti odvojena od dijela staze namijenjenog prilazu žičarama i ski-liftovima.

Član 11.

(1) Najmanji radijus uzdužne osovine ski- staze smije biti 60 m.

(2) Poprečni pad krivina radijusa osovine ski- staze do 60 m smije biti najviše 5% u suprotnom smjeru.

(3) Na prelazu iz ravnog dijela staze u krivinu staze potrebno je predvidjeti prelazne krivine u skladu sa mogućnostima i karakteristikama trase.

(4) Prelaz iz jednog uzdužnog pada u drugi mora se izvesti zaobljenjem staze čiji radijusi iznose:

- a) 1.500 m u slučaju konveksnog (ispupčenog) radijusa,
- b) 500 m u slučaju konkavnog (udubljenog) radijusa .

Član 12.

(1) Trasu ski - staze potrebno je izvesti tako da ima blage vodoravne i okomite prelaze.

(2) Prilikom trasiranja ski- staze potrebno je osigurati njenu dovoljnu preglednost.

(3) Preglednost ski- staze se odnosi na konveksne promjene uzdužnih padova, zapreke uz stazu (šuma, nasip, zidovi i sl.), te ostale prirodne i vještačke zapreke koje umanjuju preglednost na ski- stazi.

Član 13.

Preglednost ski- staze određuje se u zavisnosti od njene težine i iznosi najmanje:

- a) 40 m za lake ski- staze ,
- b) 60 m za srednje teške ski- staze.
- c) 100 m za teške ski- staze.
- d) 150 m za ekstremno teške ski- staze.

Član 14.

(1) Površina ski-staze mora biti izravnata i izjednačena, bez udubljenja i ispupčenja, po mogućnosti prekrivena travom.

(2) Površina ski- staze mora biti osigurana od erozije.

OBILJEŽAVANJE SKIJAŠKIH TERENA

Član 15.

(1) Centar je obavezan da vidno obilježi skijaške terene, označi ski i druge staze, uređaje, stanice hitne medicinske pomoći u skladu sa ovim Pravilnikom i drugim propisima.

(2) Pod obilježavanjem skijaškog terena, u smislu ovog Pravilnika podrazumjeva se označavanje granica skijaških terena i staza, putem postavljanja mreža, graničnika, zaštitne ograde ili drugih odgovarajućih sigurnosnih oznaka koje označavaju širinu i dužinu skijaškog terena.

(3) Opasna mjesta na ski-stazi, kao što su krivine, ukrštanja staza, objekti, mjesta gdje se izvode radovi, moraju biti posebno obilježena i osigurana ogradama za usmjerenja, zaštitnim ogradama ili mrežama, oblogama protiv udaraca i sličnim sredstvima zaštite, odgovarajuće visine.

(4) Granice skijaškog terena moraju biti jasno vidljive.

(5) Ako granice skijaškog terena nisu jasno vidljive one moraju biti jasno označene vidljivim znacima, kao što su stubovi, štapovi, ocrtane linije i slične oznake.

Član 16.

Centar je obavezan da neposredno prije početka korištenja skijaškog terena i u toku njegovog korištenja kontroliše da li su oznake na terenu i stazama iz člana 15. ovog Pravilnika pravilno postavljene, ispravne i vidljive.

Član 17.

(1) Ski- rute i ski- poligoni moraju biti potpuno odvojeni od ski- staza, te posebno ograđeni i označeni.

(2) Odredbe ovog Pravilnika u pogledu tehničkog uređenja ski-staza primjenjuju se i na ski rute i ski-poligone.

Član 18.

(1) Centar je obavezan osigurati parkiralište na ulazu u skijalište.

(2) Centar je obavezan osigurati parkiralište za najmanje 5 autobusa i 100 vozila, ukoliko je kapacitet žičara i ski-liftova na skijalištu najmanje 500 skijaša na sat.

(3) Parkirališta mogu biti organizovana kao stalna i privremena.

(4) Na stalnim parkiralištima potrebno je osigurati ukupno 25% neophodnog prostora u odnosu na kapacitet skijališta.

Član 19.

(1) Zaštita od lavina u smislu ovog Pravilnika, podrazumijeva osiguranje fizičkih zapreka od lavina u skladu sa postojećim građevinskim standardima.

(2) Centar je dužan izraditi projekat staza sa unesenim mjestima zaštite od lavina i mjestima postavljanja sigurnosnih zapreka.

Član 20.

(1) Postavljanje sigurnosnih zapreka u smislu ovog Pravilnika podrazumijeva zaštitne barijere ispred opasnih mjesta, kao što su putevi, provalije, stubovi, drveća stijene, vodene površine, usjeci, pokretni i

nepokretni objekti koji se nalaze na skijalištu ili u njegovoj neposrednoj blizini.

(2) Centar je obavezan osigurati zaštitu stubova kablovskih sistema na obroncima, ili na drugim posebno opasnim lokacijama postavljanjem različitih obloga protiv udaraca, kao što su: spužve, strunjače, pjenasti materijali i ostale barijere izrađene od mekog i otpornog materijala.

(3) Centar je obavezan postaviti zaštitne jastuke, mreže ili zaštitne ograde na opasnim mjestima uz granicu zaštitne zone ski –staze.

Član 21.

(1) Centar je obavezan periodično provjeravati ispravnost zaštitnih barijera i blagovremeno mijenjati oštećene i dotrajale zaštitne barijere.

(2) Zaštitne barijere uz stubove i ostale objekte moraju biti pričvršćene tako da je onemogućeno njihovo uklanjanje, bez upotrebe odgovarajuće tehničke opreme.

Član 22.

(1) Opasna mjesta na skijalištu moraju biti osigurana ogradama za usmjerenje, zaštitnim ogradama, oblogama protiv udaraca i sličnim oblicima zaštite.

(2) Najmanja visina zaštitnih barijera iz člana 21. ovoga Pravilnika iznosi 110 cm , računajući od površine utabanog snijega.

Član 23.

(1) Ski- staze moraju biti označene markacijama po cijeloj dužini koje označavaju smjer i pravac prostiranja staze.

(2) Opasna i nesigurna mjesta moraju biti posebno označena.

Član 24.

(1) U slučaju kada su skijaški tereni pripremljeni od vještačkog snijega, Centar je dužan osigurati dodatne uslove za sigurnost skijaša.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana Centar je obavezan osigurati opasna mjesta na stazi sa dvostrukim nizom zaštitnih mreža.

(3) Redarska služba Centra dužna je upozoriti skijaše na osobine vještačkog snijega, radi pripreme adekvatne skijaške opreme.

Član 25.

(1) Prilikom uređenja skijališta Centra je obavezan voditi računa o zaštiti okoline u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoline.

(2) U slučaju proširenja skijaških terena, Centar je obavezan osigurati zaštitu od erozije i preduzeti preventivne i zaštitne mjere u skladu sa propisima iz oblasti zaštite zemljišta.

Član 26.

(1) Na ulazu u skijalište Centar je obavezan postaviti informacionu tablu na kojoj je prikazana šema skijališta sa tehničkim opisom skijaških terena, sa glavnim pravcima žičara i ski-liftova, skijaških staza i njihove težine, te označiti otvorenost ili zatvorenost pojedinih skijaških staza.

(2) Ski- staze su označene sa punim linijama u bojama u zavisnosti od nivoa težine. Označavanje se vrši numerisanim oznakama, na tablama određenih boja:

- 1) laka staza – plava boja
- 2) srednje teška staza - crvena boja
- 3) teška staza – crna boja

(3). Ski- rute i ski- poligoni su označene isprekidanim linijama ili sa punim linijama žute ili narandžaste boje.

Član 27.

(1) Centar mora da pruži informacije o pravilima reda i sigurnosti na skijalištu (obaveze skijaša i drugih lica koja upotrebljavaju skijalište, način održavanja reda na skijalištu), o vremenu korištenja skijaških terena i radnom vremenu žičara i ski- liftova.

(2) Uz tekst pravila iz stava 1. ovog člana, Centar može prikazati određene ilustracije sa maskotom Centra.

(3) Pravila se ispisuju na velikoj tabli na polaznim stanicama žičara i ski - liftova.

(4) Tekst pravila ispisuje se na jednom od službenih jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

(5) Vrijeme i način korištenja skijališta, razloge privremenog prekida, odnosno zabrane korištenja, te stanje vremenskih prilika, Centar mora objaviti na posebnoj ploči na ulazu u skijalište.

(6) Centar je dužan o prekidima rada skijališta dužim od tri dana izvijestiti javnost preko sredstava javnog informisanja.

Član 28.

Pristupne staze za gledaoce i publiku u slučaju održavanja sportskih takmičenja na skijalištu moraju biti određene, uređene, uočljivo označene i ograđene.

ODRŽAVANJE SKIJALIŠTA

Član 29.

(1) Centar je obavezan da za vrijeme trajanja ski-sezone, odnosno za vrijeme svakodnevne upotrebe skijališta, kontroliše opšte stanje skijališta i da ga održava u stanju koje omogućava namjensko i sigurno korištenje skijališta u skladu sa odredbama ovog Pravilnika i pravilima Centra.

(2) U van sezoni, kada skijalište nije u svakodnevnoj upotrebi, Centar je dužan da redovno održava skijalište i opremu na skijalištu.

(3) Održavanje skijališta obuhvata ljetno i zimsko održavanje.

(4) Održavanje ski-ruta, takmičarskih staza i ostalih skijaških staza vrši se u zavisnosti od prirode staze, vremenskih uslova i zimske aktivnosti koja se na njoj odvija.

Član 30.

(1) Za uređenje i održavanje tehničke ispravnosti skijaških staza i ostalih prostora skijališta, Centar osigurava posebnu mehanizaciju za uređenje skijališta (utabači staza i čistači snijega).

(2) Svako vozilo mehanizacije za uređenje skijališta koje radi na pripremanju skijaških staza ili se kreće na skijalištu mora da bude označeno uočljivom bojom i opremljeno odgovarajućim rotacionim svjetlima.

(3) Svako vozilo mehanizacije za uređenje skijaških staza koje se nalazi zaustavljeno na stazi mora biti označeno odgovarajućim svjetlima.

Član 31.

Redovno održavanje skijališta u toku trajanja sezone u smislu ovog Pravilnika podrazumijeva:

- a) pripremne radove na skijalištu,
- b) zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, smetova i lavina,
- c) nadziranje i pregled pristupnih puteva skijalištu i osiguranje prohodnosti cesta u zimskim uslovima,
- d) popravak i zamjena uređaja, opreme i signalizacije na skijalištu i nosača rasvjetnih tijela,
- e) uređenje bankina i sistema za odvodnju vode,
- f) uređenje i mjestimični popravci usjeka, nasipa, potpornih i obloženih zidova,
- g) mjestimični popravci betonskih nasipa i ivičnjaka.
- h) popravci lokalnih oštećenja kolnika (udarnih rupa, pojedinačnih i mrežastih pukotina, uzdužnih i poprečnih denivelacija, omekšanog asfaltnog zastora, oštećenih ivica i razdjelnica betonskog kolovoza).

Član 32.

Na strmijim dijelovima ski staze, te na dijelovima staze koji su s obzirom na krivine i poprečne padove nepovoljni za uspon utabača i čistača snijega za obradu snijega, na skijaškim stazama potrebno je predvidjeti obilaznice, odnosno transportne puteve, koji svojim karakteristikama moraju biti prilagođeni mogućnostima uspona mehanizacije za održavanje .

Član 33.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
Ministarstvo trgovine,turizma i zaštite okoliša

Broj:10-04-24-502/12
Mostar,25.02.2013.godine

MINISTAR
mr.sc. Semin Borić, s.r.

**MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I
LOKALNE SAMOUPRAVE****128**

Na osnovu člana 59. a Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 35/03,37/03,56/03,78/04,28/05,55/06,27/07,53/07,9/09, 12/10, 8/13) ministar Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave Hercegovačko-neretvanskog kantona donosi

**RJEŠENJE
O DOPUNI RJEŠENJA O
UTVRĐIVANJU LISTE BRANILACA
PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI**

I.

U Rješenju o utvrđivanju Liste branilaca po službenoj dužnosti broj: 03-02-51-369/11-01 od 22.08.2011.g.(„Službene novine HNK“ broj 5/11, 6/11, 8/11, 2/12 8/12, 12/12), u tački I. iza broja 42. dodaje se broj 43. koji glasi:

43. Adnan Beganović, ul. „ Zagrebačka“ br. 32
Mostar- tel: 036/333-615; 036/333-616; 062/870-900

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja,a objavit će se u „Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON
Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne
samouprave

Broj:03-02-51-369/11-14
Mostar, 25.03.2013. godine

Ministar
Radenko Mirić,s.r